สภาวะทันตสุขภาพของผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดในโรงพยาบาลธัญญารักษ์สงขลา Oral health status of drug treatment patients in Thanyarak Songkhla hospital

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวางครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสภาวะทันตสุขภาพ และปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์ของผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดในโรงพยาบาลธัญญารักษ์สงขลา กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้เข้ารับการบำบัดรักษาจากตึกผู้ป่วยใน จำนวน 134 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล 4 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป แบบวัดความรู้ การปฏิบัติ และเจตคติทางทันตสุขภาพ รวมทั้งแบบการตรวจสภาวะทันต สุขภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ วิเคราะห์ Chi-Square Test

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 56.6 เพศหญิงร้อยละ 43.4 สถานภาพการสมรสโสด ร้อยละ 61 ผู้ป่วยส่วนใหญ่ร้อยละ 33.8 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพรับจ้างร้อยละ 38.2 มีรายได้เฉลี่ยต่อ เดือนน้อยกว่า 10,000 บาทร้อยละ 51.5 ยาและสารเสพติดหลักที่ใช้คือยาบ้า ยาไอซ์ คิดเป็นร้อยละ 58.1 และ 37.2 ตามลำดับ ผู้ป่วยร้อยละ 46.3 ใช้ยาเสพติดมานาน 1-5 ปี ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับต่ำร้อยละ 72.79 เจตคติและพฤติกรรมทางทันตสุขภาพอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 75 กลุ่มผู้ป่วยมีฟันผุร้อยละ 91.91 มีค่าเฉลี่ย ดัชนีฟันผุ อุด ถอน 10.75 ซึ่/คน มีสภาวะปริทันต์ระดับเหงือกอักเสบร้อยละ 69.85 และระดับปริทันต์อักเสบร้อยละ 30.15 นอกจากนี้พบผู้ป่วยที่มีเนื้อเยื่อที่มีลักษณะผิดปกติ 4 คน และมีภาวะปากแห้ง 2 คน เมื่อวิเคราะห์ปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์กับโรคฟันผุ และสภาวะปริทันต์ พบว่า เพศ อายุ สถานภาพทางครอบครัว การศึกษา อาชีพ รายได้ ต่อเดือน ยาหรือสารเสพติดหลักที่ใช้ ระยะเวลาที่ใช้ยา ระดับความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมทางทันตสุขภาพ ไม่มี ความสัมพันธ์กับโรคฟันผุ แต่พบว่า อายุ ระดับเจตคติ และระดับพฤติกรรมทางทันตสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับ สภาวะปริทันต์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป ผู้ป่วยยาเสพติดทุกคนมีปัญหาสุขภาพช่องปาก จึงมีความจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษาทาง ทันตกรรมโดยการเข้าถึงบริการทางทันตกรรมเป็นสิ่งที่สำคัญ ทันตบุคลากรควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทันต สุขภาพ เน้นการให้ทันตสุขศึกษาทั้งแบบรายกลุ่มและรายบุคคล รวมถึงให้บริการทางทันตกรรมทั้งเชิงรับและเชิง รุกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ป่วยให้ดีขึ้น

Abstract

The objectives of this cross-sectional survey were to study about the oral health status and its relevant factors of drug treatment patients in Thanyarak Songkhla Hospital. There were 134 subjects from the In-patient departments. Survey questionnaires and dental health status check forms were used in this study. The questionnaires comprise of 4 parts; personal information, dental-health knowledges, dental behaviors, and dental-health attitudes. Descriptive and Chisquare test analyses were chosen to be statistical tools for the collected data.

For personal information, the results showed that 56.6% of the subjects were males and 43.4% were females. 61% of the subjects were single and 33.8% graduated from elementary schools. 38.2% of the subjects were general employees and 51.5% earned less than 10,000 baht per month. 58.1% of methamphetamine and 37.2% of crystal methamphetamine hydrochloride were used as major drugs among this group of the subjects. 46.3% of the patients had been using drugs for 1-5 years. For dental knowledges, it was found that 72.79% of the subjects were low-level dental-health knowledged patients. For dental behaviors and dental health attitudes, 75% of the subjects were categorized into the moderate level. 91.91% of the subjects had tooth decays. The mean DMFT was 10.75 teeth per a patient. For periodontal status, it was found that 69.85% of the subjects were gingivitis and 30.15% were periodontitis. Additionally, oral lesions and dry-mouth were found in 4 and 2 patients, respectively. The study revealed that tooth decays among the subjects had no relations to personal information, dental-health knowledges, dental behaviors, and dental-health attitudes. However, it was shown that ages, dental-health attitude levels, and dental-health behaviors had significant relations to periodontal status.

The study revealed that all patients in Thanyarak Sonkhla Hospital had dental problems. Thus, oral health care services are very essential for this group of patients. Dental staffs should provide activities that promote both group and individual oral health information. Moreover, both active and passive oral health care services should be provided simultaneously in order to improve oral health in patients.